

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SEPTĂMĂNAL.

Prețul abonamentului:

pe un an 8 coroane
 " 1/2 " 4 "
 " 1/4 " 2 "
 Prețul unui număr 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil:

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea: Caransebeș, strada Constantin Burdea
 Administrația: Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului: 44.

Manuscripte nu să inapoiază.

CA LA COMEDIE.

„Veniți, oameni buni, veniți! Aici vedeți tot felul de dobitoace: lei, urși, măimuțe, bălauri cu șapte capete“. Cine nu cunoaște tipul strigăturilor dela comediile, ce se arată la târgurile de țară. Ei strigă toată ziua, îndeamnă lumea să între, promite multe și frumoase, ca să capete . . . parale. Lumea se adună și stă înaintea comediei „gură căscată“.

Așa e și cu politicianii noștrii. Din când în când îi auzi strigând în lumea mare, anunțând, că în cutare și cutare sat ei vor ținea adunare, unde vor spune din nou . . . vorbe goale. In zilele din urmă am cetit în diferitele foi, că și dl dr. T. Mihályi, venerabilul președinte al clubului naționalist, are de gând să țină o dare de seamă. Și ca lumea să aibă motive a și participa la adunarea proiectată, dl dr. Mihályi vestește alegătorilor, că și *Vajda* va fi acolo.

Tocmai ca la târg. Veniți, oameni buni, veniți cu mic cu mare, pentru că acolo va fi și dr. *Vajda*, veți avea ce să vedeți. Se vede, că dl președinte a cam prea îmbătrânit, se simte prea slab, pentru a se prezentă *singur* alegătorilor, săi și din această cauză anunță, că acolo vor fi și alți deputați și între ei și *Vajda*. Sau e poate altă cauză? Nu cumva președintele, clubului deputaților naționaliști, în urma prea multor trageri pe sfoară și seduceri a poporului, se simte deja prea *deochiat* în ale politice și nu mai îndrăznește a se prezentă singur în fața alegătorilor săi?

Ne aflăm în toiul muncii de câmp. Bietul țaran 10 mâni de-ar avea și tot nu-i ajung pentru a-și isprăvi lucrul, ce-l are în timpul de vară. Trebuie să lucreze, pentru că timpul favorabil e scurt și darea trebuie plătită. Ce înțeles mai au în acest timp scump pentru popor adunările populare? Oare bietul țaran n'are altă durere, decât să-și părească pe 2—3 zile locul

câmpului, ca să audă câteva tânguiri, fie chiar și din gura dlui dr. *Vajda*? Apoi ce ar mai avea să spună popoului dl dr. Mihályi și soții săi de principii? Ce au făcut acești seducători pentru popor? Au alinat ei durerea și numai a unui țaran român? Dusu-s'a dl Mihályi sau ceilalți deputați o singură dată în mijlocul popoului, coborātu-s'au acești amăgitori la coliba țaranului, ca acolo să vadă mămăliga mucețită, cu care să hrănește bietul țaran român, având să îngrășe cu *pita*, sa pe domnii directori dela diferitele bănci românești, înființate *toate* numai și numai pentru ridicarea bunei stări materiale a popoului? Urmările se vad deja. Domnii să îmbogățesc, iar bietul țaran a ajuns la bățul de cerșitor.

Suntem siguri, că poporul românesc nu e de fel curios să audă din gura deputaților naționaliști, că dl dr. *Suciu* a cinat cu prietenii săi la hotelul „Capșa“ din București, că popa cel ras *Lucaciu* cu socialistul Birăuț, au umblat pe la București. Și nu e curios să audă poporul, că deputații naționaliști de 3 ani de zile n'au făcut nimic pentru popor. Când poporul era în lipsă, ei singuri îl trimeteau la dl *Burdea*, ca să-i ajute, iar ei, eroii, ei, bălaurii cu șapte capete, ei îndrugau la vorbe late și umflăte, fără nici un rost și se făceau unealtă tuturor dușmanilor popoului maghiar, iar dupăce *aliații*, odată Austriacii, altădată Croații, își ajungeau scopul, ei, reprezentanții popoului românesc, erau dați la o parte și rămâneau cu buzele umflăte.

Deputații naționaliști au făcut doară la alegeri cele mai frumoase făgădueli popoului. Am dori acum să ni-se spună, că din acele făgădueli ce au împlinit. Ba la momente însemnate pentru popor, cum a fost d. e. afacearea cazanelor în parlamentul țării, la acest obiect de o însemnătate atât de mare pentru poporul românesc, care trăește în mare parte din ferberea

rachiului, la acest obiect deputații naționaliști n'au luat parte, ci toată sarcina au lăsat-o în grija Ilustrității Sale dlui C. *Burdea*. Deputatul cercului nostru, deși nu și-a îmbătat alegătorii cu multe promisiuni, a făcut studiu adânc și numai pășirii lui pline de dragoste pentru soartea țaranului năcăjit, avem să mulțumim, că multe dispoziții ale legii au fost făcute în interesul țărănimei.

Nu vă bateți joc de popor! Nu-l folosiți pentru scopuri personale mârșave. Oare nu este o adevărată rușine pentru poporul românesc, că este sedus și tras pe sfoară de toate secăturile? Asistăm de un timp încoace la niște lucruri scandaloase și ceice chemați se țin a trece de conducători ai popoului, n'au puterea morală a pune stavilă unor apucături socialiste. Ne aducem încă aminte, cum analfabetul Birăuț a convocat la Oravița o adunare poporală pentru a explica oamenilor catastrul. Dat ne-a fost să vedem, că un astfel de individ, care s'a *vîndut* deja de 2 ori, a fost încunjurat de inteligența din Oravița, cari nu știau, că el s'a dus acolo nu pentru a învăța poporul, ne-fiind capabil pentru așa ceva, ci pentru a-și vinde câteva exemple din broșura apărută în ediția „Popoului Român“. Ce a câștigat poporul sedus din frazele fără orice rost ale lui Birăuț? Niște zile de lucru perdute.

În numărul din urmă se avântă analfabetul până la articol de fond. El, care se laudă cu încrederea *celor mai buni*, cutrieră toate satele românești nu pentru scopuri nobile, de cari el nu e capabil, ci pentru interesele lui particulare, pentru a face servicii cutărui *advocat-cameleon* sau pentru a mai vinde câte o *mașină*. Astfel de indivizi numai compromită pot cauza popoului românesc, pentru că de stricat strică mult și nimic nu mai pot îndreptă.

Preoții și învățătorii învețe poporul să-și caute de lucru și nu mai alerge să asculte pe niște amăgitori.

Din satu cu deputatu. Sub acest frumos titlu, ni-se spune în fișuca *Lupta*, că D. Birăuț, cel ce se tot vinde, ar fi fost chemat la Cârnecea, pentru... pentru a studia el, năcăzurile oamenilor. Vai sârmanul! Pe lângă multele lui năcăzuri, mai are timp să se ocupe și cu năcăzurile altora.

Dar' Birăuț n'a fost chemat, ci a fost trimis la Cârnecea. Cel puțin așa ne spune corespondentul nostru din cercul Oraviței. El, adevărat, în rândul acesta ar fi fost trimisul unui mare politician.

Știe doară toată lumea, că dl avocat Dr. Emil Babeș, mai astă-primăvară anunța prin *Lupta* și *Poporul Român*, că el, ar dori să se ocupe cu afacerile urbarialistilor, sau mai pe românește zis, să capete procesele urbarialistilor. În cauza aceasta, zice-se, a fost în cercul Oraviței D. Birăuț, ca trimis al dlui Babeș.

Ba călătoriile prea dese ale lui Birăuț mai urmăresc și un scop politic. Se susține adevărat, ca ceva pozitiv, că dl Dr. Emil Babeș va candida la proximele alegeri, în cercul Oraviței cu program Kossuthist, ca să facă dlui Dr. Siegescu concurență. Curios om e și dl Dr. Babeș. Când e între naționaliști e naționalist, când e cu Burdia e Burdist, și ca membru al partidului constituțional se poartă cu gândul de a pași cu program Kossuthist. Frumoasă concurență! Sângele, sângele.

Terorismul maghiar. Se aduce la cunoștința publică, că dl ministru al cultelor Apponyi, a pus deja la dispoziția mitropoliei gr. cat. române din Ungaria, suma de 266 mii cor., adevărat mai bine de un sfert de milion, ca congruă a preoților unite din patrie, și asta sumă numai pe jumătatea primă a anului curent. Congrua designată episcopilor uniți atinge o cifră în două, acelei de mai sus.

Iată terorismul maghiar, față de poporul român. Iată, iubită nație română, asuprirea

și prigonirea guvernului maghiar față de tine. Terorism e acesta din partea guvernului maghiar, când acesta jefeste din vistieria statului sute de mii, pentru preoții tăi? Agitatorii fără suflet à la Russu, Slavici, Bocu, Bucurescu, prin șuchiatele lor „Tribuna“ și „Lupta“, — capătă frigurile morții, la vestea asta, din cauza că „ei“, nu au parte a se linge lacomi pe ghiară din această sumă, ba nici chiar acei dintre preoți, cari nu știu să cinstească binele guvernului maghiar, ce-l face cu ei — cu bine; anume: acei preoți, cari sunt lăsați seduși de agitatori șarlatani, ca să îndemne și agite poporul român la ură contra națiunii maghiare. Cinstit trebuie pe cel ce te cinstește.

Trântorii „naționaliști“, apoi să plâng, că nu e libertate de presă la noi. Oare nu e libertate asta când guvernul maghiar lasă să se plimbe nevătămați și liberi pe stradele orașelor din Ungaria pe mulți trași-împinși, cari după tufă înjură și ațită contra maghiarilor, din cauza, că altceva nu au învățat acești haimanale, decât să înjure ca la ușa cortului, fiindu-le aceasta meseria; iar când totuși guvernul maghiar trece peste marginile răbdării, și să pune să-i zgâțae puțin de guler pe acești „trântori naționali“, — o iau la sănătoasa spre România, bătându-se acolo în piept, că sunt „martiri“.

Nădăduim, și suntem pe deplin convinși, că nu va trece mult timp, până când națiunea română se va deșteptă, și va recunoaște, că terorismul maghiar, pe care întruna îl vestesc acești tăciunari „naționali“, prin foile lor de geșefti, față de națiunea română, nu există, și acești destrăbalați au mințit în toată viața lor, seducând poporul. Atunci însuși națiunea română le va arăta ușa acestor geșeftari ce se fălesc a se numi „naționaliști“, disprețuindu-i, ca pe niște criminali.

Unchiul Dorinii.

Demoralizătorii tinerimei. Birăuț — și tinerimea.

La nici un popor nu sunt atâția oameni fără studiu isprăvit, ca la noi. În toate orașele află români — cu examenul de maturitate — înfundați prin vre-o cancelarie advocațională, sau vre-o redacție condusă de unii analfabeți, ca Birăuț.

Ne doare inima, văzând lucruri așa de triste și meditănd asupra cauzei acestei nefericiri — ușor putem afla izvorul rezelor.

Un caz eclatant am cetit nu de mult în „Lumina“. Acolo era vorba, că Russu Șirianu și Roman Ciorogariu ar fi chemat la sine pe un preparand, cu numele Vasile Dolga, — ca să-l capaciteze să primească rezonabilitatea pentru un articol improcusuat — scris de bună seamă de vr'un domn, care nu ar șede bucuos închis, nici chiar pentru faptele sale proprii. Se susținea, ci că Dolga ar fi căpătat o declarație subscrisă de Russu, Ciorogar etc., prin care i-se asigură o sumă de bani și trecerea sigură la examen.

Nu de mult s'a întâmplat, că „Lupta“ a atacat în mod mârșav pe deputatul cercului Oravița, dl dr. Iosif Siegescu. Atacul acela mârșav a produs o greață chiar și în contrarii politici ai dlui Siegescu — drept dovadă a fost ținuta foaiei „Progresul“ din Oravița.

Dl deputat, făcând „Luptei“ proces de presă pentru calumniare — Birăuț fără a-l întrebă multe, anunță de autor al articulelor scrise în contra dlui Siegescu — pe Romul Molin, fost jurist de anul I în Budapesta, buzatul fiu al învățătorului în penziune din Cârnecea.

Birăuț însă s'a înșelat grozav, când a crezut, că Romul Molin, — care prin prietenia sa cu Birăuț și-a neglijat studiile în astfel de mod, încât nu s'a mai putut înscrie pe semestrul al doilea și așa nici stipendiul câștigat cu atâta năcăz, prin dl deputat dr. Siegescu, nu și l-a putut ridica —

FOIȚA „SEVERINULUI“.

Marcu și Taina din Teuș.

— Dramă din viața poporului nostru, în 3 acte. —

De:

George M. Dopp.

(Urmare.)

Marcu (care până aci stă liniștit, se înfurie): Aici eu sunt stăpân!

(Toți se îmbulzesc la ușe, ies înjurând).

Marcu: Afară nesătuilor! (arată cu degetul).

Aurel: Liniștește-te fiule!

Marcu: Părinte! Am fost destul liniștit. 15 ani de zile, am tăcut ca mormântul... Numai pânea străinului am mâncat-o, pe când, ei cu Saffa se înbuibau din avutul tătii, prădându-l! A sosit timpul de răfuială! În casa asta eu sunt stăpân!

Anica: Părinte, vino să mergem, mi-e groază aici!

Dumitru (înfricoșat, iese tiptil prin fund, uitându-se cu teamă împrejur).

Aurel: Să mergem, dar' și noi! (cătră Marcu): Te las cu bine fiule! Fi înțelept te apără bine de dușmani!

Marcu (întinde mâna): Grija mea părinte! (Aurel iese prin fund, Anica rămâne la urmă, se uită melancolic la Marcu și cu dispreț la Ileana, ajungând la ușe oftează

se mai uită odată înapoi, Marcu d'asemenea la ia crunt. Anica iese).

Ileana (se scoală deschide brațele se repede la Marcu): Marcule! Dragă Marcule!

Marcu (o cuprinde în brațe): Ileano, Dumnezeu e cu noi!

(Cortina.) (Finea actului I.)

Actul II.

Bina:

În fund se vede satul, în dreapta și stânga pomi, în mijloc cătră fund o cruce de lemn mare, e sară; pe bină însă nime.

Scena 1.

Marcu (cântă după culise acompaniat de violină):

Stau privind, cum curge apa
Pe puntea Timișului,
Și din ochi îmi curg șiroaie
Lacrimile dorului.

Apa curge, nu mai sacă,
Nici odat' acest izvor,
Plâng mereu, ah, făr' de margini
Plâng, căci plânsu-i al meu dor!

(Intră cântând pe bină însoțit de Râpa, și finește strofa a 3-ia).

Când cele din urmă raze,
Ale soarelui să stâng,
De pe punte privesc apa
Apa curge și eu plâng!

(înceată cântarea cu un oftat, se razimă de cruce își descopere capul cu evlavie își face cruce, o sărută, Rîpa deasemeni însă cam stângaciu): Rîpo! Ești un țigan de omenie... Zimi acum o doină, de și frunzele să se legene, izvoarele să amuțască, munții să se cutremure! Așa o doină încât și paserile să plângă!

Râpa: Hm, Marchule... (se scarpină la cîafă): Hapoi, dacă pohtești, așa, hapoi fie așa, n'ar hi mai bine, să-ți zic una de veselie, încât și matca dracilor să joace, și iadul cu tăți puradeii lui haluripfu- ripfu- ripfu... că de jale, e plină lumea și cortu... dadii... mânca-mi-teaș?

Marcu: Iată-l, par'că de joc 'mi-e mie acuma, când totul mi-e atât de sălbatic înaintea mea? Trage, Rîpo, din arcușul tău, să plâng, căci plânsu-i soțul meu, și-apoi asta-i a Românului: cântul și plânsul!...

Rîpa: Hapoi ș'amea soarte-i plânsul, (se face că plânge): Cum nu, că mi-a murit bălana'n vale, macar, că așa o iapă, ca a mea, Marcule, să-i cauți cu lumină păreche,... când mă suiam, pă ia par-că zburam hăpt în țara lui verde hâmparat!

Marcu (scoțând o bancnotă): Na, Rîpo! Cumpărăți altă gloabă!

Rîpa (vesel, ia bancnota și à parte): Să crape mărunțiile 'n mine, dacă nu mis hocoș, să n'am parte de purcelașii mei!

va primi a fi autorul articolului plin de calumnie și a intra în temniță ordinară de dragul unui analfabet.

Suntem informați, că Romul Molin înaintea judecătoriei a declarat de neadevurate vorbele lui Birăuț și a protestat în contra unei astfel de presupuneri — că el ar fi în stare a calumnia pe cineva. Deci Birăuț e dat de minciună chiar de adjutantul său buzat — care ca un secretar se învârtia pe lângă dânsul la alegerea de episcop din Caransebeș.

Birăuț însă pe lângă toate acestea susține, că Romul Molin este calumniatorul dlui deputat dr. Siegescu — și înaintea judecătoriei va documenta prin experți oficioși, că o notiță scrisă pe manuscris este scrisă de Romul Molin — și este asemenea scrisoarei lui Molin, aflătoare în celelalte manuscrise, cari le-a trimis sub numele său — toate scrise în contra lui Siegescu—Burdea.

Și acum ne aducem aminte, cum Romul Molin umblă tot în urma domnilor susnumiți, până și-a ajuns toate scopurile; iar după aceea el a fost cel dintâi, care a aruncat cu pietrii în binefăcătorii săi.

E păcat de astfel de tineri, altcum talentați — cari în loc de studiu serios se aruncă în valurile politice, se nefericesc pe sine și pe părinții lor, cari cu atâta chin și năcaz i-au crescut până ce au depus examenul de maturitate — și atunci în loc a-i vedea, că studiază, sau că își câștigă deja pâinea în vre-un post mai modest — umblă pe drumuri după potcoave de cai morți, de dragul lui Birăuț. Vai sârmană politică românească, când a rămas să o conducă astfel de oameni, cari sacrifică fericirea familiilor — se folosesc de credulitatea tinerimei neocapte, numai să se ferească pe sine și pentru calumniile aruncate în vânt, să scape de temniță.

Se vede, că Birăuț cu procesul acesta e în năcaz mare, căci după cum primim in-

formațiuni a cercetat în persoană pe învățătorul Molin și pe fiul său Romulus, ca să-i capaciteze să primească răspunderea pentru articolul plin de calumnie. Ca lumea să nu le afle mersul lor — au lășit vestea, că Birăuț a fost la Cârnecea să aducă în ordine catastrul oamenilor.

Te prinde un hohot de râs, când auzi astfel de bazaconii, cum să cocoțește analfabetul acesta, că el tocmește catastrul, când doară nici idee n'are de catastru, fiind dânsul — adecă *Birăuț — de o cultură cu mult mai inferioară, decât cel mai de pe urmă om din Cârnecea, care nu știe ceți și scrie*. De altfel știm, că de aceștia nu prea sunt în Cârnecea, doarece locuitorii acestei comune frunțase sunt toți oameni cu învățătură mai multă decât Birăuț.

Altcum vom vedea la judecătorie că:

I. cine a mințit, Birăuț sau fostul jurist Romul Molin?

II. cine e calumniatorul și prin urmare cine va rămânea la răcoare, Birăuț — sau Romul Molin?

Cazul acesta trist ar putea sluji părinților năcăjiți, ca tristă învățătură — când își trimit copii la universitate.

E trist, foarte trist, când mlădițele națiunii noastre, cari se decid a urmări studii mai înalte, îndeosebi la Budapesta, își uită de ei și de părinții lor, cari acasă mănâncă mălaiul uscat, luându-și dela gura lor, pentru a trimite fiului lor domn. Aceste mlădițe în loc de a-și urmări cu diligență studiile, ca să fie la urmă modele în clasa cultă, pentru binele națiunii, se lasă atrași în mreja unui Birăuț, care numai nouri grei și dungii adânci de durere sapă pe frunțile lor tinere.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Topârlanu și Astra.

Nu cunoașteți pe *Topârlanu*? L-am prezentat doară și noi în diferite rânduri ceterilor noștri, ca lumea românească să aibă ocaziune, deși cam târziu, a alege neghina

din grâu. Numele de *Topârlanu*, i-s'a dat poetului de cuvinte „*din coadă sunătoare*“, O. Goga. Despre acest individ, care în timpul din urmă se poartă din ce în ce tot mai obraznic, știind el bine, că lipsa de cultură, seriozitate, muncă, în cele mai multe cazuri o acoperi prin pășire obraznică și provocătoare. Iți iei frumosul titlu de *naționalist intransigent* și celce s'ar atinge de tine, e un *trădător de neam, un renegat*, un . . . vrednic de boicotul oamenilor de talia lui Goga, Schiopul, Bocu și alte vietăți din grădina Domnului.

Noi l-am prezentat pe *iubitul de mătasă*, pe giugiulitul cocoanelor O. Goga, ca pe un om, care nu și-a făcut studiile academice, ca să aibă cvalificația pentru a-și câștiga pâinea de toate zilele, ci s'a refugiat sub aripile ocrotitoare ale socrului său și prin protecția acestuia s'a *cocoțat* la Asociațiune ca *bun școlar*, pentruca și această instituțiune creată și susținută cu multă jertfă, să ajungă a fi loc de căpătuire pentru câte un neam „*prost și lenes*“. Goga nu are nici un drept de a stă la Astră, pentrucă până în prezent n'a dat nici o dovadă, că ar dispune de cunoștințele necesare, pentru a produce ceva pe câmpul culturii românești. Că știe îndrugă cuvinte fără rost, căroră el le dă numele de poezie, nu e destulă cvalificație, pentru a ținea în mână frânele culturii unui popor întreg.

Să vede, că și el a ajuns la convingerea, că instituțiunile românești, nu sunt pentru hrănirea și căpătuirea tuturor naufragiaților, pentrucă în timpul din urmă am primit știrea, că se duce dela Astră. Noi din toată inima îi dorim drum bun și mai multă seriozitate în noua carieră. Bine face, că se duce se mai învețe. Noi avem lipsă la conducerea instituțiunilor noastre: de bărbați culți, cu cunoștințe temeinice, cari să muncească și să nu creadă, că și-au făcut datoria față de neam, dacă știe înjură ca vizi-

pe cari nici nu-i am, dacă mi-o fi crepat vre-o gloabă, că doară nici nu avui.

Marcu: Ce borborosești Ripo? De ce nu începi?

Ripa: Hapoi, iaha, mă'nchin Marcule, mă'nchin!.. Că de 2 ani n'am mai avut parte să văd pajura pă bani dă hârtie.

Marcu: De două zile tocmai, nu văzui nici eu fața Ilenei!

Ripa: Uf, mâncai-aș gurița ei, da ce mai suflet de fetișcană. (începe a zice doina ciobanului, la urechia Marcului).

Marcu (ascultă mahnit și în liniște, după-ce termină Ripa cu doina): Ripo! Inca una! (Începe și Marcu să cânte acompaniat de Ripa cu violina).

Zice lumea, că mis lotru
C'am furat un lemn din codru,
Și mai zice, că-s bădiță
C'am mai furat ș'o guriță!
Sărăcuții patru boi,
Punemaș biris la voi
Și vaș mâna din napoi
Până 'n târgul din Vârșet,
C'acolo's boii cu preț,
Și biții vinde-i-aș,
Bani 'n pungă puneiaș,
Și mândruță lua-mi-aș,
Și cu mândra trăire-aș.
Cine 'n dragoste nu crede,
Nu mai calce iarbă verde,

Cine nu-i îndrăgostit

Las' să moară pustiit.

(după-ce finește cântul pune mâna pe umărul lui Ripa, și): Acum una de despărțire, Ripo! — Chiar de despărțire!

Ripa: Iaca, Marcule, (își tocmește violina): Rupă dracu dintele'n tine coardă! (o pune sub barbă și începe o doină jalnică).

Marcu (după-ce o ascultă un timp, îl întrerupe): Tac, Ripo! Asta să nu mi-o mai zici, până-i soarele pe cer! — Nu-mi rupe inima!..

Ripa: Iaca tac! (à parte): Trebuie, că i-am atins coarda inimii, cu coarda cea groasă a dipei môle, hașa suntem noi muji-cușii, ăștia, știm fermecă!.. (cătră Marcu) Hapoi, dară ne despărțim Marcule? Și'apoi, mânca-tear dada până unde te mai cam duși? Așa pă nesocotitcele?!..

Marcu: Singur nu știu..., merg, unde m'or duce ochii, nu vezi tu, Ripo, câți dușmani răi, mă încunjură?...

Ripa: Hapoi, dar dacă s'or află și oameni buni întră ei, Marcule, țuca-l dada?...

Marcu: Or fi, Ripo, dar eu nu-i cunosc!..

Ripa (fălos): Uită-te la mine, Marcule, să mă cunoști!

Marcu: Știu, eu, Ripo, că tu ești om bun și de omenie.

Ripa (își sucește mustața, à parte tu-

șind): Om de omenie... (cătră Marcu serios): Marcule să mai lăsăm omenia și să vorbim și mai de omenie șeva... Iaca eu (sfios) aș avea să-ți spun un lucru mare!.. (se uită cu frică în toate părțile): Dacă tu ai da șeva preț, pă horbele mele și m'ai ascultă...

Marcu: doar niște farmece, vrei să-mi povestești?

Ripa: Ba, ceva și mai și!..

Marcu: Doară povestea neisprăvită?

Ripa: Cum, văd, tu mă iai în răs, pe când eu aș vrea să vorbesc, o vorbă curată și care e pentru tine un lucru bun și mare!

Marcu (dându-i atențiune): Iată te ascult, Ripo, fi însă scurt la vorbă, că uite-i târziu și eu plec!.. Știu că ești om bun!..

Ripa: Hapoi, (à parte): hm, vedeți, că și țiganu-i om, când e aproape, nu numai cându-i departe.

Marcu: Ce, te 'nchini Ripo?!

Ripa: Păi, da, că doară (arătându-se pe sine): Omu-i om, și ca om e și bun, și și de treabă!..

Marcu (curios): Ian povestește odată ce ai de povestit, nu mă face să aștept atâta!

Ripa: Uitasem Marcule, că am să-ți povestesc, dar ian' ascultă, voi fi scurt... (se uită cu teamă împrejur): Știi tu (cu groază): cine a omorât pe moșu-tău?!..

Marcu (mirat): Ce zici?!

(Va urma.)

teii. — A înjurat până acum acest individ, începând dela Metropolit în jos, tot ce am avut bun, și a înjurat *numai* ca să fie auzit în țara românească, ca să capete vre-o mi-luire, căci am putea aduce dovezi, că Goga a *cerșit* abonenți prin România și în unele districte *chiar* și inspectorii școlarii au impus învățătorilor abonarea fițiucei „Țara Noastră”. Ce ușor și fără chin trăesc unii oameni! Iar acum, se vede prin ajutorul cucoanelor, (de cele cu mătase? Cul.) va ajunge la o bursă din România, ca să mai studieze în străinătate. Suntem siguri, că va studia ca la Budapesta.

În timpul din urmă *țopârlanul* s'a încurcat rău. Talentatul scriitor *Duiliu Zamfirescu* și-a ținut discursul de recepțiune la *Academia Română*. A vorbit ca un bărbat de știință, — sine ira et studio — a caracterizat diferitele curente ale poeziei, și în discursul său a amintit și de poetul *Goga*. Acest *omuleț*, e încă atât de *tinerel*, a produs atât de puțin pe terenul literaturii, că nu merită a fi amintit într'un discurs, ținut la Academie. Dar' el s'a supărat. Că doar' nu înzădar e el ginerile dlui *Cosma*, ca să fie bagatelizat. Și apoi ține-te, dle Zamfirescu! *Goga* l-a dat gata în câteva rânduri, din fițiuca sa. I-a spus pe românește, că nu știe istorie, că nu se pricepe la psihologie, că e intolerant și necuviincios. Auzi comedie! Cine a ajuns să dea lecții de toleranță și bună cuviință, și cine a ajuns să-și deie părerea asupra științei. El, care n'a învățat nimic și nu are nici un fel de cunostințe, decât *darul* de a *împleți la cuvinte*.

Dl D. Zamfirescu însă nu i-a rămas dator. Iată ce răspuns potrivit i-a dat neamului „*deștept și diligent*”:

„Vasăzică, eu, care am trăit 20 de ani în străinătate, culegând deadreptul dela izvoare probele istoriei române, asistând la cele mai însemnate prelegeri de universitate, primind impresii de artă deadreptul dela originalele celebre, la Athena, la Roma, la Paris, la Haga, la Anvers, la Amsterdam; eu, care am cetit pe Fröhner în Roma, la temelile coloanei lui Traian . . . — eu nu am nici o pregătire pentru a înțelege istoria și arta, iar junele *țopârlan*, cu șapte clase de liceu și mandomele dela Caransebeș, acela e pregătit să înțeleagă arta și istoria . . .”

Când în țara ta, în care socotești, că ai o chemare de împlinit, se scoală de peste munți și de peste văi, toți *bursierii cucoanelor*, toți *miluiții instituțiilor de binefacere*, ca să se acopere de nărozii, atunci ai dreptul să ieși din rezerva omului cu minte. Ce bine îi cunoaște dl Zamfirescu pe flămânzii și hămisiții de felul lui *Goga*, dela noi. De fapt acești oameni se îmbracă în pielea națională, ca să devină bursieri, sau să fie miluiți de instituțiile de binefacere. Pentru că ce alta, caută acești nefericiți pe stradele Bucureștilor, decât parale și iar' parale . . .

Dl Zamfirescu face *poetului* (sic!) cu păr lung dela noi și următoarea epigramă:

Nu poate face epigrame
Orice blondă stârpitură,
Căci blondul e — dela natură;
Culoare galeșe de dame;
Iar' stârpitura, ca atare
N'are nici chip, n'are nici sare.

Războiul Spaniolilor cu Marocanii.

Sub titlul „Din străinătate”, dăm unele știri despre încurcătura Spaniolilor cu Cabiliilor din Marocco. Dăm aici o icoană, cetitorilor noștrii, asupra acestei încurcături sângeroase, servind cu știri mai amănunțite:

Puternica Spanie, cu posesiuni peste văi și mări, în timpul din urmă începe a-ș pierde coloniile una după alta. Nu de mult a trebuit să abzică de Cuba din apele Americii, acum e în pericol și mica posesiune ce o are în Africa: Marocco.

Cabili, locuitorii acestei țări s'au răsculat. Să dă cu socoteala, că la spatele lor s'ar găsi Francezii, cari voiesc să pună mână încetinel și una după alta pe întreg pământul Africii. Cabili să pregătesc de mult ca să-și scuture jugul apăsător și umilitor.

Cea dintâi luptă s'a dat la Melila, și a ținut aproape douăsprezece oare. Ciocnirea a fost crâncenă. *Cabili sunt înarmați cu puști de repetiții sistemul cel mai modern*. Granatele spaniole nu i-au putut sili la fugă, ei înaintară aproape până la gurile tunurilor vrășmașe și era aproape să le cuprindă. Spaniolii au pușcat *o mie* de granete și au făcut *cincizeci de mii* de pușcături din pușcă.

În lupta aceasta 800 de soldați spanioli au rămas pe câmpul de războiu, 2000 sunt grav răniți.

Cabili sunt în număr de 15 mii. Numărul lor crește însă mereu, fiindcă le sosesc zilnic ajutoare noi și considerabile.

Armata spaniolă de sub comanda generalului Morino, numără abia 20 mii. Iar trebui însă 60 de mii ca să se poată apăra cu succes pe întreaga linie.

Populațiunea Madridului e neîndestulită cu cele ce se petrec în Marocco. Ea așteaptă cu nerăbdare sosirea știrilor de pe câmpul de războiu. E temere să nu se întâmple neliniștiri pe străzi.

După veștile sosite până acum, pe malul mării s'au observat mai multe năi de contrabandă, cari transportă pe seama Cabiliilor arme și munițiuni. În apărarea țărmurilor s'a trimis din partea Spaniei o flotă maritimă.

Operațiunile Spaniei sunt îngreunate chiar și acasă. Populațiunea e contra războiului cu Marocco. Așa muncitori din Sabadel protestând contra războiului s'au pus în grevă. Un tren menit pentru Marocco a fost oprit de ei prin aceea, că au *tăiat în bucăți sârmele telegrafului*.

De mișcat se mișcă și muncitorimea din Barcelona. Și ei au protestat în contra războiului, totodată proclamând greva pentru întreaga împrejurime. Orașul Barcelona e pus în stare de asediu.

Cabili sunt strănși. Ei propovăduesc, că poartă un răzbel sfânt, dreptatea fiind pe partea lor. În urma acestei proclamări, Cabili înaintază în mari masse spre Melila, cu gândul de a-și elibera țara.

După știrile mai nouă ce ne sosesc, în Spania a erupt revoluția, între poporul spaniol, care e contra războiului cu Marocanii. Poporul cere dela guvern și dela Regele lui, ca pentru niște fabricanți speculanți, a căror avere se află în pericol în Marocco, să nu lase a se vărsa atâta sânge nevinovat, al fiilor lor. Regele Alfonz a sosit la Madrid și neavând încătrău, a suspendat constituția Spaniei. Pe străzile orașelor sunt necontenite ciocnirile între revoluționari și ostași.

În mai multe părți ale orașului Barcelona, mai ales în împrejurimile gării, s'au întâmplat ciocniri sângeroase între demonstranți și miliție. În unele locuri s'au dat adevărate lupte. Demonstrațiile au un caracter antidinastic. În ciocnirile din oraș au căzut 4 oficeri și 20 jandarmi, 30 de revoluționari au fost omorâți și 100 răniți. — Un batalion care avea să plece din Barcelona pentru Melila, s'a revoltat. Un soldat a omorât pe un oficer. Soldații au atăcat cu cuvinte insultătoare pe rege. — În Valencia mulțimea înarmată a început o luptă groaznică cu forțele polițienești, pe cari le-a răzbit cu totul. Sunt morți și răniți de amândouă părțile. — Conziliul de ministrii a hotărât să proclame starea de asediu nu numai la Barcelona, dar și la Tarraona și Girona — Situațiunea în Barcelona este gravă. Regele a semnat decretul, suspendând garanțiile constituționale în întreaga Spanie. — În toată Spania domnește anarchia. Revoluționarii fac adevărate urgii. Miliția se unește cu poporul, aruncându-și armele și mundurul ostășesc. Soldații măcelăresc pe oficeri și suboficeri. Revoluționarii strivesc tot ce le pică în cale. Au răsturnat vagoane de tramvaiu baricadându-se după ele și de acolo au pușcat în poliție și armată, care nu se asocia cu ei. Dacă aceasta va mai ținea încă mult timp, e de provăzut, un măcel îngrozitor, a cărui urmare va fi clătinarea tronului spaniol. Știri mai amănunțite dăm la rubrica „Ultimele știri”.

Din străinătate.

Groaznic cutremur în Grecia. — Douăsprezece sate nimicite. — 2000 case din orașul Amalias sunt total distruse. — Mulți răniți și morți.

Amintiserăm și noi despre cutremurul de pământ ce o fost zilele trecute în Grecia. Despre acest groaznic cutremur din provincia Elis (Grecia), sosesc amănunte înfiorătoare. 2000 de edificii din orașul Amalias, sunt total distruse. Oamenii rămași fără adăpost stau pe strade, prin grădini și prin curți. Numărul celor rămași fără adăpost se urcă la 10.000. Noaptea întregă o petrec în liber la lumina faclelor. Cutremurul acesta a șters de pe fața pământului cu totul 12 sate. Cea mai înfloritoare comună, la 2 oare depărtare de Amalias, e ruinată cu totul. De sub dărâmături s'au scos până acum 300 persoane, dintre cari 30 cadavre. Zece oameni au petrecut fără mâncare și fără apă zece zile sub ruine, dar au fost scoși cu viață. Intemeietorul satului, un bătrân trecut de o sută de ani, a scăpat cu viața, iar familia lui constătătoare din 36 membri, parte a perit, parte a dispărut. Cadavrele sunt îngropate la un loc.

Diverse.

— În cercurile diplomatice, umblă veste, că Germania, Italia și Austro-Ungaria fac serioase efortări să atragă pe Turcia în legătură cu tripla-alianță. Partidul militar din Turcia ar fi învoit acestei idei.

— 52.000 lucrători din minele din Scoția, au adresat o petițiune primăriei din Glasgow, prin care cer ajutoare pentru ei și familiile lor. „Suntem 200.000 de suflete peritoare de forme”, sună petiția, și dacă nu ne

va veni în ajutor, nu vom mai răspunde de nimic.

— Din America să scrie, că acolo în urma marilor ploi ce au fost zilele trecute, multe orașe s'au prăpădit aproape cu totul. Mii de familii sunt fără adăpost. Pagubele până acum se urcă la mai multe milioane dolari.

— Indienii se pregătesc de revoluție contra lacomilor Englezi. Până acum, au măcelărit pe mulți dintre aceștia. E spaimă mare între bogătanii Englezi, deoarece Indienii au oameni învățați, cu mare cultură, cari sunt puși în fruntea revoluțiunii lor; iar poporul asuprit îi urmează pe aceștia, ca pe niște sfinți.

— Locotenentul rus Capoll, a furat din cassa regimentului, mare sumă de bani, pentru care faptă a fost prins și arestat.

— Din Peking (China), să telegrafiază, că prințul Chun, pretendentul la tronul Chinei, împreună cu întreaga sa familie, au fost măcelăriți din ordinul împăratului minor. Aceeași soartă au avut și un mare număr de partizani ai nefericitului prinț. Capul pretendentului a fost întâi preumblat pe străzile Capitalei și apoi trimis în provincie spre a se băga groaza în aderenții, pe cari Chun și-i făcuse în aproape întreg imperiul.

— Spaniolii, încontinuu au răfuei cu sălbaticii canibali din Marok. După o telegramă din Meilla, în ultima ciocnire cu canibalii, trupele spaniole au suferit 50 morți, și 140 răniți. Gloanțele spaniole a făcut adevărată pradă între canibali, aceștia însă zac cu miile pe câmpul de luptă. Un miros greu de cadavre face pe trecător să se înfioare. În Lupta din 21 Iulie, se zice, că Marocanii s'au luptat cu un dispreț de moarte ne mai pomenit, înaintau împotriva inamicului, până la gura tunurilor acestuia. Mormane de cadavre mutilate de habili se află lângă bateriile spaniole. Din Madrid se anunță, că regele Alfons a sosit pe neașteptate din San-Sebastian și a convocat de urgență un consiliu de miniștri, în care s'a discutat situația din Marok. S'a hotărât trimiterea treptată a unui nou cord expediționar de 50 de mii de oameni.

— În Polonia rusească a bătuit o furtună teribilă. Din tot ținutul sosesc știri desperate. În Polonia au fost distruse sămănăturile cu desăvârșire. Unele au perit în masă și număroase clădiri au fost dărâmate. Piatra a ucis 4000 de oi și 13 păstori.

NOUTĂȚI.

KĂLINDAR SĂPTĂMĂNAL.

Anul 1909. Luna Iulie (Cuptor) are 31 zile.
Luna August st. n. (Măsălar) are 31 zile.

Zilele	Calendarul vechiu	Calendarul nou
Dum.	26 M. Ermolae	8 Ciriac
Luni	27 † M. Pant.	9 Roman
Marți	28 A. Prohor	10 Laurențiu
Merc.	29 M. Calinic	11 Susana
Joi	30 A. Sila	12 Clara
Vin.	31 D. Eudochim	13 Casian
Sâm.	1 Aug. S. †, 7 M.	14 Eusebiu

Dum. 11-a d. Rusalii, ev. Mat., c. 18 gl. 2., v. 11
„Zis-a Dl piida aceasta: aseamăn. imp. ceriului, omului împărat“.

Adunarea extraordinară, a magistraturii orașului nostru, s'a ținut în 30 Iulie n. La ordinea zilei au fost două puncte

urgente de rezolvat. Punctul 1, a fost: raportul dlui primar *Octavian Bordan*, asupra decisului ministerial cu Nr. 97150, prin care dl ministru de interne oprește de a se lua împrumutul de 500.000 cor., ce orașul plănuise a-l lua pe amortizare dela banca din Timrșoara, sub motivul, că nu e permis a întabulă orașul averea sa, precum susnumita bancă pretinsese. Dl primar raportează, că în urma decisului ministerial, a rupt orice legătură cu banca de sus, și s'a pus în tractări cu „*Banca comercială*“ din Budapesta, care a oferit orașului Caransebeș acest împrumut, sub condiții cu mult mai favorabile, așa încât orașul ar avea un câștig de circa 33000 cor., fără ca această bancă să pretindă vre-o întabulare dela oraș.

Reprezentanța primește cu bucurie raportul dlui primar, asupra legăturii cu banca din Budapesta, și votează, a se restituți speșele avute cu aceste chestii. — Al 2-lea punct a fost prezentarea preliminarului de speșe a școlii industriale pe anul 1910. Se constată, că au încurs 1776 cor., speșele au fost în trecut însă de 3306 cor. Magistratura propune, ca să se ceară un ajutor dela stat de 1258 cor. 46 fil., pentru susnumita școală, ceace se primește. Nefiind alte chestii la ordinea zilei, dl primar închide discuția, regretând, că și de astădată reprezentanții nu s'au prezentat în număr complet la ședință.

„**Societ. română de muzică și cant**“ din Caransebeș, după-cum suntem informați în decursul acestei luni, — posibil în zilele de 18—19 I. c. st. n., va concerta la *băile herculane* sub conducerea dlui dirigent Alionte.

Știre redacțională. Dl Dr. Gajda Béla, redactorul foaiei „*Szörénység*“, profesor la gimn. sup. de stat, a plecat pentru vre-o câteva săptămâni la băile Feketehegy.

Adunarea generală a „Asociațiunei cultiv. a învățătorilor de școale naț. din conf. rom.-bănățian. Dl comite-suprem al comit. nostru a încredințat, cu conducerea agendelor și cu prezidarea adunării care s'a convocat pe ziua de 14 Aug. st. n. 10 ore a. m., în sala magistraturei orașului Caransebeș, pe dl primar *Octavian Bordan*. Scopul adunării e: înființarea unei biblioteci, aici, în înțelesul §-lor 19 și 30 din statutele societății, încassarea pretenziunilor, cum se va întrebuiți averea bibliot. și în fine, decis asupra ev. disolvării asociațiunii.

Cununie. Dl prim-pretor Dr. Cservinka Róbert din Teregova, a condus la altar, săptămâna trecută pe d-na vād. Gerle Oszkár, născ. Prileszky Margareta.

Prezentarea sub arme a recruților. În 28 Iulie, a apărut în foaia oficioasă „*Rendelei Közlöny*“, ordinațiunea ministrului de războiu, referitor la prezentarea sub arme a recruților, în anul curent. Anume: Recruții asentați anul acesta, pe trei ani se vor prezenta sub arme la 7 Octomvrie st. n., rezerviștii însă în 5 Octombrie se vor înrolă.

Înlocuiri. Dl Huszerek Gyula prim-pretore al Bocșei-nemț., a ordonat înlocuirea posturilor vacante de notari-substituți din Rafna pe dl Omalyev Elemér, iar în Valeapaie pe dl Ioan Muntean. Întărirea în posturile susnumite se va face prin alegere.

A junghiat pe tatăl său. Tragedie sângeroasă s'a petrecut zilele trecute în cancelaria avocatului Izidor Pop din Lugoș, care a pus în uimire întreg orașul. Anume:

Ioan Sârbu econom fruntaș din Gruini, de multă vreme era în proces cu tatăl său Iulius Sârbu în etate de 60 ani. Nu s'au putut învoi unul cu altul la împărțirea alor 17 holde de pământ. Tatăl, care eră pe cale de a câștiga procesul, s'a prezentat zilele trecute cu fiul său în cancelaria susnumită, unde eră de față dl candidat de avocat Dr. Comșia, care a pertractat chestia lor cu ei. Fiului i-s'a părut prea multe speșele de proces, pe cari el trebuia să le acopere. Nu a fost dispus a le solvi, la ce dl Dr. Cosma a anunțat, că ziua următoare va face execuție la fața locului lui Ion Sârbu, la ce și tatăl acestuia, a zis, că își va da feciorul pe poartă afară. Acesta întratâta s'a infuriat, încât a scos cuțitul și l'a împlântat în inima tatălui său, care a picat jos. A mai avut atâta putere de s'a târât până afară pe trotuar unde a picat apoi mort. Fiul a luat-o îngrozit, la fugă spre casă, unde a destăinuit soției sale cazul. Tocmai, când se pregătea, ca însuși să se dee prins, jandarmii îl căutau și l'au deținut. Înaintea judelei a mărturisit, că în viața lui a avut mult de suferit din partea tatălui său, ceea ce l'a îndemnat la crimă.

Regulament nou la infanterie. La toamnă un nou regulament însemnat se va introduce între zidurile cazarmelor, anume: În urma experiențelor făcute pe câmpul de războiu Ruso-Japonez, dl gen. Hotzeidorf Konrád, propune schimbarea exercițiului. Noul exercițiu scoate cu totul din vigoare mișcările, cari sunt făcute de cătră soldați fără nici un rost. Îndeosebi la parade (general de charge), la mers și exercițiul războinic, cari până acum s'au făcut mașinalcește, și în unele cazuri fără rost, se vor schimba așa, că după regulamentul nou se vor face ușor, comod și în mod natural, în fapt însă cu mult mai repede ca până acum.

Nenorocire. Muncitorul Mihail Papp, din Bucoveț, ducând o mașină de treerat afară la pământ, în urma spărierii cailor dela o căruță, care mergea alături cu el, care s'a ciognit, cu mașina pe care ședea, a picat sub roate, așa de nenorocos încât și-a frânt piciorul. Pe nenorocitul muncitor l'au transportat apoi în spitalul din Timișoara, unde i-au tăiat piciorul.

Nenorocirea unui muncitor. Mateiu Jarcu, locuitor în Ezeres, pe când băgă cu diligență, znopii în mașina de îmblătit, deodată i-a venit o amețelă, și a picat în gura mașinei, retezându-i aceasta bietului muncitor amândouă mâinile.

Omor, din dragoste. Tânărul plugar Petru Muntean din Szécsé, a amenințat cu bătaie pe iubita sa Măria Olean, în prezența tatălui ei, bănuind-o de necredință. Intre tatăl fetei: Olean și între tânărul Muntean, s'a iscat apoi un schimb de vorbe, cari au ajuns la ceartă. Muntean în furia lui, a scos junghiul dela brâu și l'a împlântat până în plăsele în măruntaele lui Olean, care a picat mort la pământ. Pe criminal l'au arestat jandarmii.

Catastrofă de vapoară în Orșova. Se vestește din Orșova, că vaporul de poară a societății de nav. ung. dunărene: *István* s'a ciognit încă cu alte 4 vapoare de o compă, pe care erau 16 târgoveți și 4 cai în trecere spre țarmurul celalalt. Compa s'a răsturnat; iar 5 dintre târgoveți și-au aflat

mormântul între valurile Dunării, ceialalți au scăpat cu viață.

Biserica trăznită. Zilele trecute, un vi-
for îngrozitor s'a descărcat deodată asupra
comunei Șumița. Trăznetele au început a
cutremură văzduhul, deodată un trăznet a
lovit drept în biserica de-acolo, prăbușindu-
i turnul cu totul, făcând și alte stricăciuni în-
semnate. Paguba se urcă la mai multe zeci
de mii de coroane.

Au furat o corabie. Muncitorul Os-
trogovici de loc din Reșița, fiind aplicat lu-
crător în portul din Fiume, s'a pus încă cu
alți tovarăși și au furat o corabie, pe care
a îmbiat-o spre cumpărare unui comerciant
bogat. A fost prinși însă de jandarmi, cari
au voit să-l aresteze pe susnumitul muncitor,
care a fost căpetenia hoților. Nu a voit
să se predeie, și împotrivindu-se jandarmilor,
a fost străpuns de aceștia cu baioneta,
rămânând mort pe loc. S'a constatat, că Os-
trogovici a fost de mai multe ori judecat de
tribunal pentru furturi.

Ciudățenie americană. Un măestru
de zidiri din America, însurându-se zilele
trecute, a surprins pe mireasa sa cu o villă,
constătoare din 8 odăi, pe care a zidit-o
într'un stil extraordinar de frumos, a mobi-
lat-o, cu cele mai moderne mobile, a cărei
zidiri din fundament, a gătat-o pictată, gata
încât seara în ia au făcut ospățul, în ia au
dormit prima noapte de miere, — într'un
timp de 11 ore. Dimineața la 7 ore s'a apu-
cat zidarii de lucru și seara la 6 ore a
fost cu totul gata, așa încât a pus în ui-
mire nu numai pe nuntași, însă pe toată
lumea.

Bandiți moderni. Doi ovrei anume: I.
Kohn și R. Blau, auzind, că Sava Onuț și
Mitru Pop trăiesc în cea mai mare spaimă
de când le-au murit femeile și, că le aş-
teaptă înfătoșarea noapte de noapte, aceștia
doi tâlhari s'au hotărât să se folosească de
prostia și credința deșartă a acestor oameni.
In acest scop, unul dintre ei, I. Kohn, în-
tr'o noapte s'a furișat în casa lui Sava Onuț
și îmbrăcându-se într'un lepedeu alb au în-
ceput a bate la feastră. Bietul om, cu frica
în sân și tremurând, deschide fereastra. Nă-
luca văzându-l îi strigă cu o voce subțire:
„Scapă-mă de focul iadului!“ Zicând ace-
tea să făcu nevăzut. A doua zi Kohn făcu
totul posibil ca să ietâlnească pe Onuț. A-
jungând cu el în vorbă îi povesti despre
viața ceialaltă, spunându-i, că femeia lui pă-
timește foarte mult din pricina iadului. Dar
i-să poate alina durerea — zise Kohn — și
anume așa, dacă îi astupă gurile flămânde
a duhurilor rele, cu bani. Bani trebuie așe-
zați sub crucea mormântului nevastei d-tale.

Căm la două zile după aceasta năluca
s'a arătat iarăși lui Onuț. Deastădată a fost
mai îndrăzneată. I-a stăgitat: „Dă sătanei
200 de coroane!“ In credința lui deșartă,
Onuț a dus banii în cimitir, și i-a așezat
unde i-a spus năluca. In noaptea ceialaltă
cele 200 coroane ajunseră în mâna lui Kohn
și Blau, cari s'au împărțit frățește. Tot așa

a pățit-o și bietul Mitru Pop, care deaseme-
nea a căzut în cursa acestor înșelători. Ne-
trebenicii aceștia nu s'au mulțumit cu o sin-
gură stoarcere, ci tot mereu o repetară, așa
încât bietii țărani ajunseră cu averea lor a-
proape pe sfârșite. Indatorindu-se prea mult
acești oameni, vecinii începuseră a-i întreba,
că pe ce cheltuesc sumedenia de ban. Așa
eși la iveală înșelarea și plata sătanei. Au-
zind despre acestea și jandarmeria, înce-
pură cercetare în cauza aceasta, și cei doi
escrochi și înșelători au fost prinși. Azi își aş-
teaptă pedeapsa b'nemeritată în temnița tri-
bunalului din Oradea-mare.

Serbări corale în Lugoj. La serbările
„Soc. de cânt.“ a ind. din Lugoj, care și-a
serbat jubileul de 30 ani de existență, în 11
l. c., au luat parte între numeroasele coruri
din patrie și „Soc. de muzică și cant“, din
Caransebeș, sub prezidența dlui Müller și
sub conducerea dlui dirigent Sepues, dea-
semenea și corul ind. din loc, sub presid.
dlui Schwabb și sub conducerea dirig. Sochor
Antal. Corul „Soc. de muzică și cant“ din
loc, a câștigat la concurs, premiul III (cu-
nună de argint).

Groză și Mizerie. In urma grindinei
din zilele trecute, s'au nimicit sămănăturile
în multe părți ale țării noastre, îndeosebi
apusene, și oamenii n'au ce mânca. In sate
din Bihor și în Munții apuseni poporul e
amenințat de cea mai aspră mizerie. — Din
Dezești (cercul Bocșei-Montane) ni-se scrie,
că în ziua de sf. Petru, anume pela orele 5
și jum. d. a. s'a ridicat un nor deasupra co-
munei Dezești și un vânt năprasnic, care a
adus ploaie mestecată cu grindină de mă-
mea nucilor, a nimicit întreagă recolta.

Așa din comuna Vermeș ni-se comunică
următoarele: în 12 Iulie la orele 5^{1/2} după
ameazi sau ridicat niște nouri grozavi, cari
peste câțva timp sau descărcat asupra co-
munelor Iersâg, Izgar și Vermeș (com. Caraș-
Severin). Ploaia a fost grozavă încărcată cu
piatră, care așa de colosal a bătut, încât a
nimicit cu totul hotarul cu bucate. Paguba
este enormă, se urcă cam la 2—3 milioane
coroane.

Trezirea neamurilor. „Tribuna“ în-
cepând și ea din o poveste cu o fată de
împărat și cu un Făt frumos ajunge la pro-
vidențiala concluzie, că acuși — har luptei
și ostenelelor purtate de dânsa, se va trezi
din adormire și poporul român. „Se vor
trezi Românii așteptând chemarea noastră
la viața națională“. Deie Dumnezeu să
se trezească și după placul „tribuniștilor“;
dar nu multe nădejdi au să lege de aceasta
trezire! Căci se va convinge poporul ro-
mân — și încă e aci timpul, când trebuie
să se convingă, că izbândăriile purtate cu
atâta vervă și abnegațiune din partea unei
haite întregi de trântori politici — nu au
altă menire decât ținerea mulțimei în întu-
nec și gâlceve, nu au alta menire, decât
stoarcerea și călicirea norodului în schim-
bul unor fraze stupide și îmblătite deja
timp de 60 ani fără nici cel mai mic semn
de rezultat! Dar oare ce se va alege din
„tribuniști“ pe urma acestei treziri a po-
porului?! „Unirea“.

ULTIMELE ȘTIRI.

Uciderea grecilor.

Din Corfu se anunță, că Turcii conduși
de Mukarem Rușit au făcut în Epir un ade-
vărat masacru de Greci. Ei au ucis în Plesi-
vitza 13 notabili greci între care și un popă.
Populația a fugit.

Știri din toate părțile.

— Situația în Barcelona (Spania) e des-
perată. Trupele, cu toate poruncile oficerilor
și amenințările acestora, nu voesc să tragă
asupra revoluționarilor. Toate edificiile pu-
bliche din oraș, au fost jefuite, documentele
aflute în ele, au fost nimicite de revoluțio-
nari, zidirile au fost prefăcute de aceștia în
cenuse.

— După știrile primite, populația din
Madrid, e deasemenea în ferebere. Guvernul
nu e sigur de trupe. Mulțimea e inverșu-
nată contra coroanei. Strigătele de: „Jos re-
gele! Jos dinastia! răsună la toate răs-
pântiile.

— Revoluționarii înarmați au reușit a
impresură garnizoana din Barcelona. Dacă
se va întâmpla ciocnire, atunci istoria are
să înregistreze unul din cele mai sângeroase
măceluri, ale acestuia războiu civil.

— In 2 August a fost iarăși un cutre-
mur de pământ în America, care a pustiit
1300 case în orașul Osaka. Un foc ca o ur-
gie s'a iscat în urma cutremurului, multe
vieți omenești ard în flacări fără ca să le
poată da cineva ajutor, deoarece nu se poate
nime apropia de foc, care iese ca din gurile
iadului.

Cabilii au atacat un tren spaniol, care
ducea muniții pentru soldați pe câmpul de
luptă. Mai mulți oficeri spanioli au fost o-
morâți, iar capurile lor le-au luat cabilii în
sulite și așa s'au renințors în tabăra lor.

— In întreaga Spanie revoluționarii pre-
tind detronarea regelui și voesc să procla-
meze republica.

— Pentru familiile rezerviștilor trimiși
pe câmpul de luptă, au dăruit regina Spa-
niei, Victoria, 25,000, văduva reg. Kristina
15,000, infantele Fernando și Maria Terezia
10,000 peseți, ca ajutor.

— Știrile sosite din Saragossa, (Spania)
ne spun, că acolo în 2 August, au fost prinși
și pușcați la moment 400 revoluționari. Re-
gele spaniol e în pericol, revoluționarii vo-
iesc să-l omoare. Pe un redactor dela foaia
Progresso, pentrucă s'a amestecat printre re-
voluționari — fără nici o judecată l-au dus
în curtea cazarmei, unde a fost pușcat.

BIBLIOGRAFIE.

„Biblioteca pentru toți“ No 483. Emile
Zola. *Nantas pi Nais Micoulin* Traducere
de N. Baboeanu. D-l N. Baboeanu, ziarist,
a avut desigur o fericită inspirație când
s'a gândit să traducă pentru Biblioteca pen-
tru toți pe *Nantas și Nais Micoulin* ale lui
Emile Zola. *Nantas* e istoria vieții unuia

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apaduct și mașini agronomice.

Indrumări și pro-
specte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie
și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

Multe referințe de primul rang.

TELEFON
63—01.

care, înzestrat cu toate însușirile omului destinat să cucerească: defecte individuale cari sunt mari calități sociale, isbânditoare în lupte de adaptare a mediului la tine, — vine din fundul unei provincii să cucerească un loc de frunte la banchetul vieții. E vecinica poveste, pivotul pe care se învârtte toate sforțările omenești. Peripețiile luptei acestuia, sunt de un mare realism dramatic. Opera în sine oglindă toate dedesubturile vieții noastre sociale „moderne” și „mondene” — cum zice traducătorul în notele sale critice — și de la început până la sfârșit oferă o înlănțuire de momente, de stări psihologice așa de vibrante, că te identifică cu însuși eroii dramei. *Nais Micoulin* este de-asemenea un roman realist, o oglindă uimitor de pitorească a vieții francezilor dela Sud. În imagini de o plasticitate fermecătoare și în stări de un dramatism sgu-duitor, se încheagă și se desfășură o dragoste bolnăvicioasă. E așa de simplu și totuși, așa de mișcător!... Nantas și Nais Micoulin sunt două romane experimentale, extrase din viața socială modernă și... morbidă. Ambele îți dau o profundă cunoștință a vieții și a oamenilor. Prețul 30 bani. De vânzare la toate librăriile din țară.

Poșta Redacției.

Ai tot dreptul. Acela e care își tot bate joc de dl Siegescu. Are la spate pe jidovul, care stoarce banii dela parochiile române. Datele D-Tale ne prind foarte bine și în cel mai scurt timp ne vom folosi de ele. Luăm la cunoștință, că acel miserabil a luat sume însemnate dela preoți, sub cuvântul, că-i va trece la examene. Ne mirăm, că mai are o brazul să se lege de alții, când știe, că are un caracter atât de pătat. Ne-ai făcut un deosebit serviciu prin datele trimise. Să-ți povestim însă și noi ceva nostim despre acest înțelept. Iar înainte cu 3 ani un domn și-a dus copilul într'un institut. Neavând alți cunoscuți, s'a rugat de el să-l însoțească. A cerut ca *onorar* 100 cor., și după ce a primit banii, a mai cerut 100 cor., ca să dea unui profesor. A căpătat și această sumă și în modul acesta a fost omul nostru ciupelit cu 200 cor. Ar fi interesant să-l întrebăm, că oare cărui profesor a predat suma de 100 cor. — Și astfel de indivizi cu atâta unt pe cap, mai au îndrăzneala a eși la soare.

1766/909 număr.

Erdőeladási hirdetmény.

A volt 13. számú román bányási határozatból alakult vagyonszerzés részéről közhírré tettik, hogy az orsovai erdőgazdálkodásának a m. kir. földmivelésügyi minisztérium 35376/907 számú rendeletével jóváhagyott ideiglenes üzemtervében 1915 év végéig kihasználásra előirt Tiszovicza község határában fekvő „C” üzemosztály X vágássorrend III tag 2, 3 és 4 valamint IV tag 1 továbbá IX vágássorrend IV tag 2 és 3 valamint V tag 1 és 2 összesen 528.65 kat. holdat kitevő osztagain előforduló 3996 m³ tölgy, 8000 m. s. bükk, haszonfa és 31660 ürméter tölgy- és bükk tűzifára becsült összes fatömeg tövön zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött versenytárgyalás útján eladásra kerül.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy

a szabályszerűen kiállított és 20000 (husz) ezer korona bányai pénzzel felszerelt ajánlataikat, a vagyonszerzés erdőhivatalának Karansebesen 1909 évi szeptember hó 11-én délelőtti 11 óráig annál is inkább nyújtásba mivel bányai pénz nélkül, elkésve és távirati uton benyújtott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatokban az eladásra kiirt összes fatömegért megajánlott tőár számokkal és betűkkel tisztán és kétséget kizáró módon kiirandó és az ajánlattevő ajánlatában kijelenteni köteles, hogy a részletes faeladási feltételeket melyek az alulirt hivatalnál valamint a vagyonszerzési orsovai erdőgazdálkodásánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ismeri és magát azoknak minden tekintetben feltétlenül alá veti.

Karansebes 1909 évi július hó.

A volt 13. számú román bányási határozatból alakult
1-3 vagyonszerzés erdőhivatala.

„MEHADIA”

Cassă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replătibile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale; împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară, escontează cambii cu 3, eventual cu 2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni, acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe amane și pe efecte. Primește

depuneri

spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele neridicate se adaugă în 6 luni, anume la 1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la capital și se fructifică mai departe. Darea pentru interesele de depuneri o solvește institutul. Depuneri se pot face și prin poștă, având a se indica adresa exactă a deponentului. Rezolvarea urmează cu întoarcerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot face prin poștă.

Direcțiunea.

Anunț de târg al Timișoarei.

Nr. 10840/909.

Tîrgul Sf. Iacob din Timișoara

în acest an se va ține începând din 12 inclusive 16 August 1909.

Mânarea a orișice fel de vite e permisă de Joi, adică din 12 August dela 5 oare dimineața începând.

Temesvár, la 7 Iulie 1909.

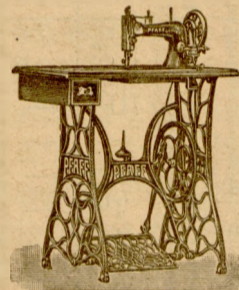
Căpitanatul orașenesc.

Beé Ferencz m. p., căpitan suprem.

Mașine de cusut

Pfaff

pentru economia casei și industrie.

Ameliorările cele mai noi.

= Încredere necondiționată. =

O mașină de cusut ieftină e pentru economia casei un obiect foarte scump și nefolositor, deoarece în continuu cere reparaturi și tocmai atunci nu funcționează când e mai de lipă.

Deposit la:

Adalbert Blascheck
Karansebeș.

R. GRAU și FIUL CARANSEBEȘ

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

Cel mai mare magazin pentru domni, dame și copii.

Singurul vânzător a renumitelor fabricate:

„Cobrak”,
„Danubia”, „Chasalla”

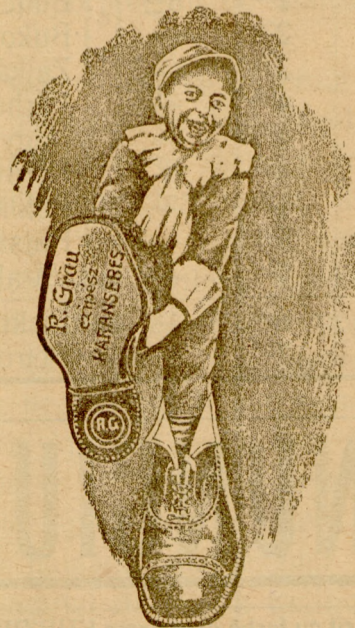
precum și a ghetelor curat americane.

Galocini curat de Petersburg marca „Treiuunghiu”.

Face ghete fine, moderne după măsură.

Lucrătoare arangiată de a lucra cu mașini.

— Reparează prompt și efin. —

Mersul trenurilor reg. Ungare

valabil din 1 Maiu 1909.

Budapesta—Timișoara—Lugoj—Caransebeș—Orșova—Verciorova și înapoi														
Pers. 712	Accel. 708	Pers. 714	Accel. 704	Pers. 728	Pers. 710	Expr. 702	Numele stațiilor:	Expr. c/701	Pers. 163/709	Pers. 727	Pers. 715	Accel. 3/703	Pers. 713	Accel. 15/707
830	940	1205	240	735	805	1130	pl. Budapesta (gara de apus . sos.	1250	715	725	1040	125	405	635
604	251	857	822		526	434	sos. Timișoara-Iosefin pl.	801	945	—	436	750	—	117
1145	702	—	1145		925	—	sos. Bazias (189) pl.	—	428	—	Pers. 741	328	pers. 739	955
1100	—	1100	1100		738	—	„ Arad (156) „	—	709	—	I-III	615	—	—
1008	450	p. I-III 740	1008		1001	—	„ Băile Buziaș (166) p. la 31 Mai „	—	725	Pers. 743	1001	520	I-III	1118
pers. 744	1118	1118	515	pers. 742	520	—	pl. Băile Buziaș (166) dela 1 Iulie sos.	—	1008	—	—	1001	450	450
744	955	955	428	742	328	—	„ Bazias (189) „	—	1145	I-III	—	236	702	702
I-III	1217	1217	448	I-III	615	—	„ Arad (156) „	—	1100	—	1100	1100	356	356
635	300	247	831	540	755	440	pl. Timișoara-Iosefin sos.	755	734	912	641	734	1240	107
642	306	254	837	547	802	—	sos. Timișoara-Fabric pl.	—	727	906	634	728	1233	100
647	307	212	838	550	805	—	pl. Timișoara-Fabric sos.	—	725	905	633	727	1228	1259
838	402	934	938	728	922	541	sos. Lugoj (193) pl.	646	610	723	505	621	1105	1203
—	842	842	—	—	138	—	sos. Băile Buziaș (193) pl.	—	—	—	—	—	—	943
—	805	805	—	107	107	—	„ Ilia (Marosillye 193) „	—	—	237	—	—	—	720
846	404	442	943	745	933	543	pl. Lugoj (193) sos.	644	559	713	459	611	1052	1201
956	447	546	1027	848	1043	627	sos. Karansebes (175) pl.	602	459	615	400	528	950	1121
—	453	557	1037	—	1116	633	pl. Karansebes (175) sos.	656	452	—	—	522	930	1115
—	—	605	—	—	—	—	„ Ujkaransebes boctăria 55	—	443	—	—	—	923	—
—	653	830	1238	—	146	829	„ Herkulesfürdő (Băile Herc.) sos.	345	220	—	—	324	644	855
—	718	858	104	—	217	854	sos. Orșova pl.	315	140	—	—	255	605	816
—	727	—	115	—	256	859	pl. Orșova sos.	255	1259	—	—	221	—	756
—	735	—	124	—	305	907	sos. Verciorova pl.	245	1250	—	—	213	—	746

Caransebeș—Hațeg și înapoi.

Amestecat 6412	Amestecat 6414	Per. și am. 6416	Numele stațiilor	Amestecat 6411	Amestecat 6413	Amestecat 6415
—	1015	940	pl. Bpesta gara-apus sos.	635	715	—
—	755	300	pl. Timișoara-Iosefin (172) sos.	1240	734	—
—	816	140	pl. Orșova (172) sos.	217	858	—
—	1122	610	pl. Karansebes (172) sos.	730	418	—
—	—	—	Karansebes-cazarm.	723	411	—
—	1135	623	Karansebes-fabr.-țigl.	718	406	—
—	1148	636	Jász	702	380	—
—	1156	644	Obrezsa	656	344	—
—	1208	656	Glimboca	645	332	—
—	1235	726	Nándorhegy	630	316	—
—	1247	738	Csirésa	605	256	—
—	101	757	Ruszkab.—Voiszlova	554	244	—
—	114	810	Márga	533	226	sosește
408	150	824	Bouczar	521	214	905
458	239	sosește	Bukova	—	101	817
552	333	—	Zajkány	—	1207	723
615	406	—	Várhely	—	1141	657
629	420	—	Nagypestény	—	1102	623
635	428	—	Kernyesd	—	1054	616
644	438	—	Poklisa	—	1043	606
706	501	—	Hátszeg	—	1018	544
715	510	—	sos. Váralja (159) pl.	—	958	528
1035	820	—	sos. Piski (159) pl.	—	610	402
1006	755	—	sos. Petrozsény (159) pl.	—	715	1036

Cupeuri directe, cari nu se schimbă sunt următoarele:

Budapesta gara-apus—Báziás cl. I—II.
Din Budapesta pleacă la 805 seara. || Din Báziás pleacă la 428 d. am. cl. I—III.

Budapesta gara-apus — Orșova cl. I—II.
Din Budapesta pleacă la 1015 noaptea.
Budapesta gara-apus—Băile dela Buziaș.
(Peste Timișoara-Iosefin clasa I—II.)
(Numai din 15—Iunie 15 Septemvre.)
Din Budapesta pleacă la 940 dimineața || Din Buziaș pleacă la 1118 dimineața.

Timișoara-Iosefin—Oravicza :
Din Timișoara-Iosefin pleacă la 843 seara.
Din Oravicza pleacă la 225 noaptea.

Cupeuri restaurante se adaugă între:
Budapesta gara-apus și între Karansebes, daici pleacă la 528 dimineața. || Din Budapesta pl. la 240 după amez.

Explicarea semnelor : Timpul de noapte se socotește dela orele 600 până la orele 559 min. Minutetele ce sunt cu linie din jos. de exem. 00 înseamnă orele de noapte.

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai moderate la administrația foii noastre. ::

S'a tipărit cu farbă dela firma KURZWEIL JÁNOS și SOȚII, fabricant de farbe BUDAPESTA, în tipografia JOSEF JACOBVITS, CARANSEBES.